

# הועידה השלישית \* בנות אגודת ישראל

מר ד. ל. אורלעאן מרצה על הנושא "שאלת ההשכלה של האשה העברית" בנות אגודת ישראל הועידה.

## ישיבה השנייה

הישיבה השנייה נפתחה ביום השני בבוקר בשעה 12 באולם הפרינציפא אשר ברחוב מורצטנבסק 84. את הישיבה פותחת העלמה שרת לרנר, המזכרת הכללית, אשר פועלת המזכירות הראשית. השפה ביותר היתה הרצאתה של העלמה רוזנבלום על נושא: "אידיש בתור גורם ראשי בחינוך ובחינוך". הנאמרת דורשת כי כל החברות ידברו בבית ובתוך דם אידיש ותרבר זהו ישראל על הבית היהודי גם מרוב המסורת. דנאמרת דורש שת נש לתהני את האורטוגרפיה של הפולקלור דר. שלמה בידנבוים בלסי כי כתי ספר "בית יעקב".

אחרי כן התחילו הנוכחים. הנאמרות דורשות ליצור בשבילן ספרות יפה שתעמיד גם על מדרג אמנותית גבוהה ולאקדיש בעתון "בית יעקב" מוסף ספרותי.

העלמה מרת מיטאל (קוסמנה) דורשת כי מקורם ישלישו המנהיגים והמנהיגות של "האגודה" בוורשה ובכח את השפה היודית בביתן ואז תעשינה כמון גם החברות שבערי המחיצה... מרת שרה שנירר (קרוקה) יודעת את האשונים ברובים. ברבור הידיש ודורש שת רק לדבר יודיש לכל הפחות ביום השבת... ומיד קם מר א. נ. פרידמאן ותקן דבריה, כי כוונתה לא היתה אלא ליצור הקטנות אבל הצדקות עליהן הובה לדבר יודיש גם כימות החול...

נאום מתובל במאמרי חז"ל נשא מרת נאשלסקר (פולמסק). היא מעירה כי פרשה של שבע ז' מתחלת במלים: "אסור אל הכהנים" וגם ה"בנות" אימי רות אל המצבים והדבנים: היכן אתם? מדוע אינכם הומכים מנו? החסידים הם אהנו "בכל לבנם" אבל לא "בכל נפשותיהם"... ועל אחת כמה וכמה שלא "בכל מאדם" - כספם...

מר א. נ. פרידמאן משיב על המענות. יודיש מסעם ציש"א והעברית של "התרבות" שתיהן שוות בעיניו. לא יתכן עיניו אלא תמונה נכונה של

(י) ביום הראשון שעבר בשעה התשיעית בערב, נפתחה הועידה השלישית של "בנות אגודת ישראל" בוורשה. באולם הנהדר של מועצת העיר, בנו. כחותן של 450 צירות סמאטים ערים ואורחות רבות.

הועידה נפתחה ע"י העלמה רחל רנר (וורשה), המספרת את מרשת התהוותה של הסתדרות ה"בנות", אשר נוצרה ברנר ספיכי מבלי תכנית ומבלי סדר הראוי" ואשר כל-עיקרה לא נתקדה אלא כדי לגרש את הרוחות הרעות, שהתחילו רחמנא-לצלן, לחרור לכל האשה העברית, כמו שווי-זכויות וכדומה... הנו-אמת מספרת, כי הבנות תדענה גם להוקיר ולהעריץ את קדושתה של לישון הקודש", וכי החברות של בתי-הספר "בית-יעקב" תארגנה בכל חודש אדר אוסף-כספים לפובת התלמידות העניות בבתי-הספר שבארץ-ישראל.

על הבמה עולה נשיאת-הכבוד של הכנסיה, מחוללה של הסתדרות ה"בנות" מרת שרה שנירר (קרקה) המתקבלת במחיאות - כפים סוערות. היא מדברת על הדמעות של שמחה, שתמלאנה את עיניה בראותה כי פועל-ידה הצליח ועשה היל. היא מעירה, כי כל הכנסיות של ה"בנות" תתכנסנה בימי הספירה או בחודש אלול, ימי השבון הנפש.

מברכות את הכנסיה תלמידות בתי-הספר "בית-יעקב". התלמידה כהנא או-מרת, כי ה"בנות" נתכנסו "לקדש שם ה'", והתלמידה קצנלבונו, בת י"א שנים, מדברת על "מלחמה בעד אידיש" לים אלהיים".

בשם ועד המרכזי של ה"אגודה" מברך את הכנסיה א. ז. פרידמן, חקורא את האשה למלחמה נגד ה"התבוללות במסוה הלאומית". על ה"בנות" לגרש את החשכות והבערות וברחוב העברי. לא במקלות, כי-אם בהדלקת-נרות בהפצת אור...

יועץ-העיר מר אקרמן מפזר תהלות ותשבחות על ראש הבנות על כי יודעות ומכירות הן, כי הנבלות זכויות-האשה בנוגע לזכות בחירה וכדומה, לא נוצרו מפאת רשעתם של מנהלי ה"אגודה" אלא בעקב אסור התורה התורה אוסרת ואנו מה נעשה? ותהלה ל"בנות" על כי ספקלות באהבה את הנבלות התורה

לאחרי נאום-הברכה בשם מערכת מסמכים את העיון והידי...  
ה..טאנבלאט" של מר רונובוי. מקריא ווארט" על שהיא משתמש באורפי...  
המנצח על הועידה מר א. נ. פרידנזון גרפיה הכונראית. רק האורטונרפיה של  
מכתבי ברכה מאת ד"ר נתן כירנבאום ד"ר שלמה כירנבויס היא האמתית ותנ...  
ואחרים. הרב לחיון מתנצל על שלא תנתה כונה ביותר סכני שמתכרה היא דתי  
לו היכולת לבוא על הועידה. במהשסה ובמעשה...